

A lézeres megmunkálás diagramjai

2009. október 21.

Termodinamikai egyensúly

Álló nyaláb, homogén kivilágítás

$$E2.2 \quad T - T_0 = \frac{Aq}{\lambda A_B} \left(\frac{4at}{\pi} \right)^{1/2}$$

$$t = \tau \quad \text{a kölcsönhatás ideje} \quad E = A \frac{q}{A_B} = A \cdot E_i$$

$$T - T_0 = \frac{E}{\lambda} \left(\frac{4a\tau}{\pi} \right)^{1/2}$$

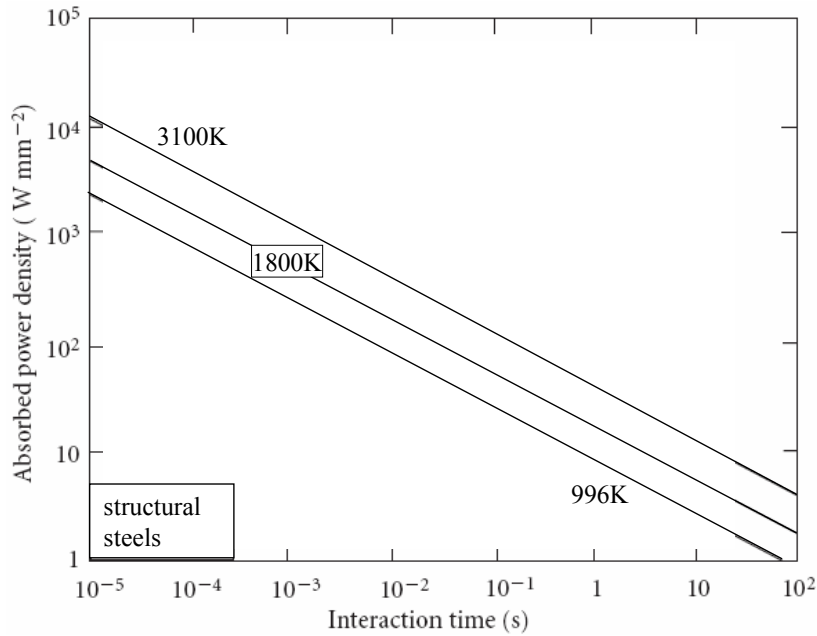
$$\log(T - T_0) = \log E + \frac{1}{2} \log \tau + \log \frac{2a^{1/2}}{\pi^{1/2} \lambda}$$

$$\log E = \log(T - T_0) + \log \frac{\pi^{1/2} \lambda}{2a^{1/2}} - \frac{1}{2} \log \tau$$

Figyelem! E most az **abszorbeált** teljesítménysűrűség, míg az empirikus diagramon a **mintára eső** E_i szerepelt!

A modellezés eredménye

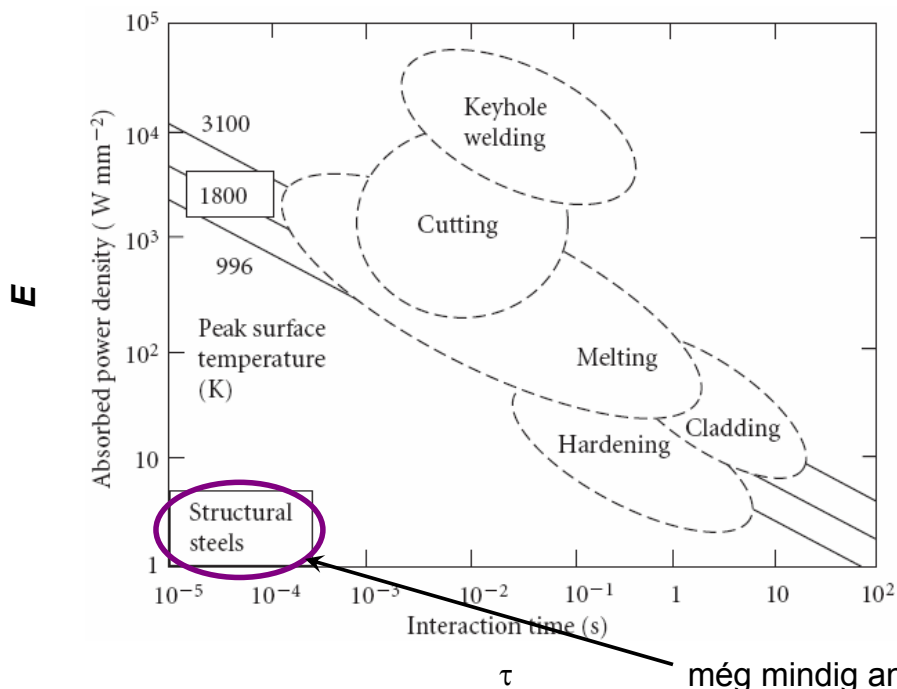
Karakterisztikus hőmérsékletek: $T_{\text{párolgás}}=3100\text{K}$
 $T_{\text{felszíni forrás}}=1800\text{K}$
 $T_{\text{ausztenit képz.}}=996\text{K}$

A grafikon

$E_i \rightarrow E$ konverzió után

az abszorptivitás közelíthető:
 0.5 hardening
 0.3 melting
 0.5 cladding
 0.5 cutting
 0.8 keyhole welding

még mindig anyagspecifikus!

További általánosítás dimenzió nélküli változók bevezetésével

E2.19
$$T_{(0,0,z,t)} - T_0 = \frac{Aq}{2\pi\lambda\nu[t(t+t_0)]^{1/2}} e^{-\frac{1}{4a}\left(\frac{(z+z_0)^2}{t}\right)}$$
 Gauss intenzitáseloszlású (körszimmetrikus) mozgó cw nyaláb z mélységben

$$t_0 = \frac{r_B^2}{4a}$$

karakterisztikus hőterjedési idő

a: hődiffúziós együttható [m²/s]

λ: hővezetőképesség [W/(m K)]

$$z_0$$

karakterisztikus hossz (a felszíni hőmérsékletet limitálja a véges időnek megfelelően, a valós felület z₀-lal van a modellezet felszín alatt)

Általános

$$q^* = \frac{Aq}{r_B \lambda (T_m - T_0)}$$

dimenzió nélküli (elnyelt) nyalábteljesítmény

$$\nu^* = \frac{\nu r_B}{a}$$

dimenzió nélküli sebesség

Specifikus

$$T^* = \frac{T - T_0}{T_m - T_0}$$

$$t^* = \frac{t}{t_0}$$

$$z^* = \frac{z}{r_B}$$

T_m: op.

$$T^* = \frac{(2/\pi)(q^*/\nu^*)}{\sqrt{t^*(t^*+1)}} e^{-\frac{(z^*+z_0^*)^2}{t^*}}$$

E1

ahol $z_0^* = \frac{z_0}{r_B}$, melyet a következő módon határozhatunk meg.

Határozzuk meg mennyi idő alatt (t_p^*) éri el a rendszer a csúcshőmérsékletet (T_p^*)

Abban az időpillanatban, amikor a hőmérséklet maximális, a $T^*(t^*)$ függvény érintője éppen 0 meredekségű.

$$\left. \frac{dT^*}{dt^*} \right|_{t^*=t_p^*} = 0$$

$$t_p^* = \frac{1}{4} \left\{ 2(z^* + z_0^*)^2 - 1 + \sqrt{4(z^* + z_0^*)^4 + 12(z^* + z_0^*)^2 + 1} \right\}$$

E2

Ha most beíránk **E2**-t, **E1**-be, akkor kapnánk egy igen bonyolult kifejezést T_p^* -ra. Ezt összehasonlítva egy ismert $T_p^*(t_p^*)$ összefüggéssel, kiszámítható z_0^* .

Ezt azonban érdemes kiváltani

$$\text{E2.8} \quad T_{(0,0,0)t}^* - T_0 = \frac{Aq}{\pi^{3/2} \lambda r_B} \operatorname{arctg} \left(\frac{4at}{r_B^2} \right)^{1/2} \quad \text{Gauss intenzitáseloszlású (körszimmetrikus) álló nyaláb a felszínen}$$

avagy dimenzió nélküli mennyiségekkel kifejezve:

$$T^* = \frac{q^*}{\pi^{3/2}} \operatorname{arctg} \sqrt{t^*}$$

Mekkora hőmérsékletet érünk el a felszínen, ha τ ideig fűtjük a mintát?

$$t^* = \frac{\tau}{t_0} = \frac{\tau}{r_B^2/4a} = \frac{4a\tau}{r_B^2} \quad \text{s mivel } \tau = \frac{2r_B}{v} \quad \text{és} \quad v^* = \frac{vr_B}{a}$$

$$T_p^*|_{z^*=0} = \frac{q^*}{\pi^{3/2}} \operatorname{arctg} \sqrt{\frac{8}{v^*}} \quad \text{E3}$$

Mennyi lesz **E2** helyettesítési értéke $z^*=0$ -ban?

$$t_p^*|_{z^*=0} = \frac{1}{4} \left\{ 2(z_0^*)^2 - 1 + \sqrt{4(z_0^*)^4 + 12(z_0^*)^2 + 1} \right\} \quad \text{E4}$$

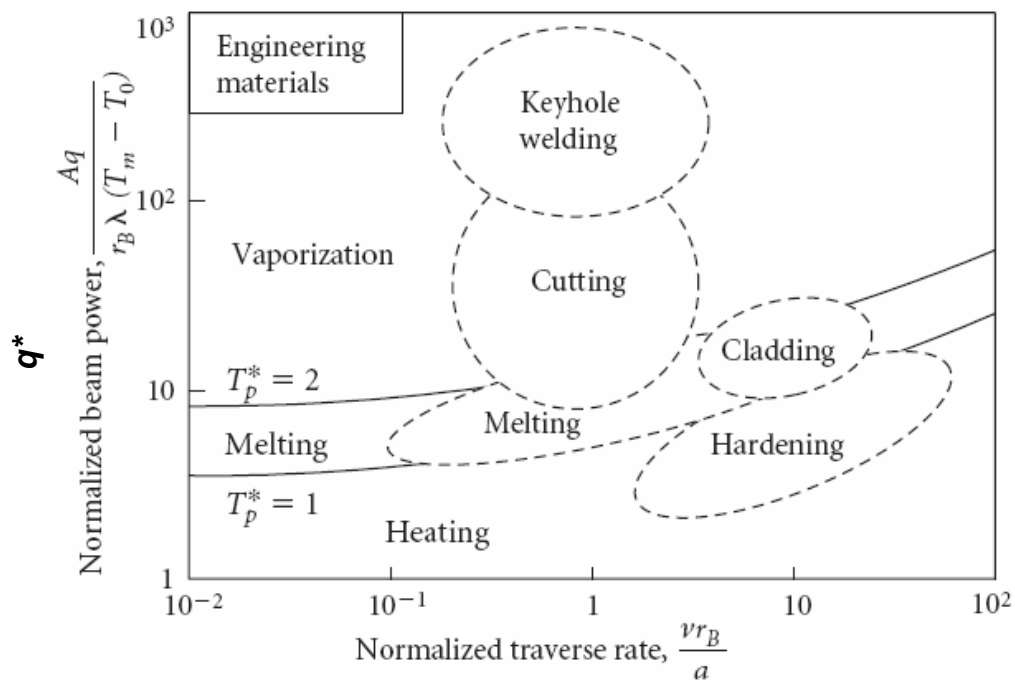
Végül helyettesítsük be **E4**-et **E1**-be és tegyük egyenlővé **E3**-mal!

$$T_p^*|_{z^*=0} = \frac{(2/\pi)(q^*/v^*)}{\sqrt{t_p^*|_{z^*=0}(t_p^*|_{z^*=0} + 1)}} e^{-\frac{(z_0^*)^2}{t_p^*|_{z^*=0}}} = \frac{q^*}{\pi^{3/2}} \operatorname{arctg} \sqrt{\frac{8}{v^*}}$$

$$T_p^*|_{z^*=0} = \frac{(2/v^*)}{\sqrt{t_p^*|_{z^*=0}(t_p^*|_{z^*=0} + 1)}} e^{-\frac{(z_0^*)^2}{t_p^*|_{z^*=0}}} = \frac{1}{\pi^{1/2}} \operatorname{arctg} \sqrt{\frac{8}{v^*}} \quad \text{E5}$$

v^* ismeretében **E5**-ből z_0^* numerikusan számolható, melyet **E1**-be visszaírva (q^* és t_p^* felhasználásával) T_p^* számolható.

Az anyagfüggetlen felszíni grafikon

v^*
Hát nem sokkal egyszerűbb grafikonnal!?!?

A mélységi modell

Felszíni réteg => mélységi analízis (továbbra is kizárólag szilárd fázisú strukturális változásokat véve alapul)

Ehhez a korábban használt dimenziómentes mennyiségeket:

$$q^* = \frac{Aq}{r_B \lambda (T_m - T_0)}$$

dimenzió nélküli nyálábteljesítmény

$$v^* = \frac{vr_B}{a}$$

dimenzió nélküli sebesség

$$T_p^* = \frac{T_p - T_0}{T_m - T_0}$$

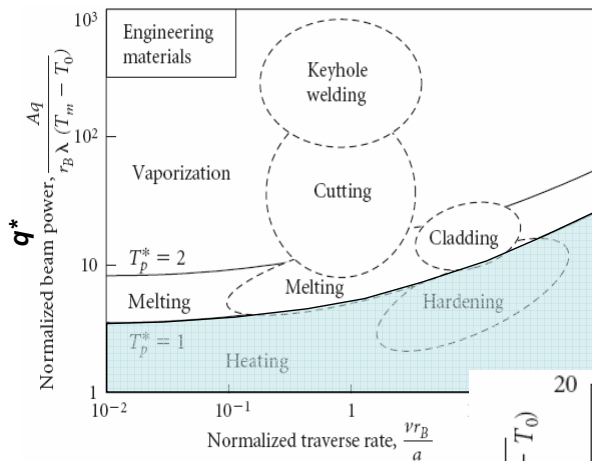
dimenzió nélküli hőmérsékletemelkedés

T_m : op.

ki kell egészítenünk

$$l^* = \frac{l}{r_B}$$

l : átalakítási mélység

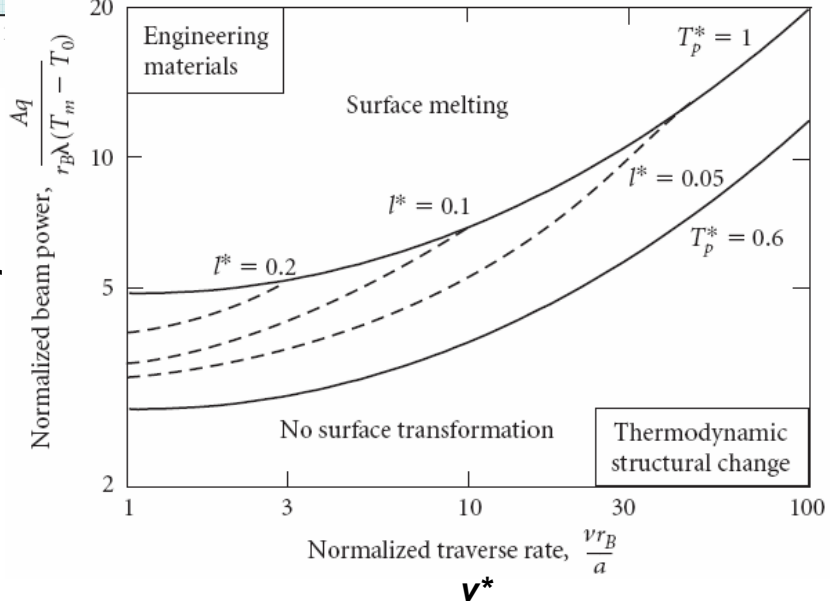
felületkezelés

v^*

feltételezve, hogy a strukturális változás az op. 60%-át igényli (pl. ausztenites fázis kialakulása szerkezeti acélokban)

q^*

mélyégi kezelés →

v^*